

Riyadh Saaliheen

(Những Ngõ Vườn Của Những Người Ngoan Đạo)
Cấm Những Điều Bid'ah & Đổi Mới Trong Tôn
Giáo

<Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية >

Biên soạn
Học Giả Chuyên Hadith & Nhà Thông Thái
Abu Zakkariya Yahya bin Sharf Al-Nawawi

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

شرح رياض الصالحين - باب في النهي عن البدع ومحدثات الأمور -

« باللغة الفيتنامية »

جمع وترتيب:

للإمام المحدث الفقيه أبي زكريا يحيى بن شرف النووي

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

Chương 18

Cấm Những Điều Bid'ah & Đồi Mối Trong Tôn Giáo

Allah, Đáng Tội Cao phán:

﴿فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ﴾ [سورة يونس : 32]

«**Thế chẳng phải điều gì khác với sự thật là sự lầm lạc đó sao? Vậy các người lạc hướng đi đâu ?**» (Chương 10 – Yunus, câu 32).

Sự thật trong câu Kinh này có nghĩa là những gì trong Qur'an và Sunnah của Thiên sứ ﷺ, còn sự lầm lạc là những gì khác với Qur'an và Sunnah của Thiên sứ ﷺ.

Allah, Đáng Tội Cao phán:

﴿مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ﴾ [سورة الأنعام: 38]

«**TA đã không bỏ sót một điều nào trong quyển Sổ (Định luật)**» (Chương 6 – Al-An'am, câu 38).

Có lời Tafseer rằng quyển sổ muốn nói đến ở đây là Quyển Kinh Mạ (Allawhu Al-Mahfu-zh), và có lời Tafseer thì cho rằng đó Qur'an bởi trong đó hàm chứa tất cả mọi điều luật mà nhân loại cần đến trong mọi vụ việc đời sống và tôn giáo của họ.

Allah, Đáng Tội Cao phán:

﴿فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ [سورة النساء: 59]

﴿Nhưng nếu các người có bất đồng và tranh cãi với nhau về một vấn đề nào đó thì các người hãy đem vấn đề đó trở về với Allah (Qur'an) và Thiên sứ (Sunnah của Nabi Muhammad ﷺ).﴾ (Chương 4 – An-Nisa, câu 59).

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ﴾ [سورة الأنعام: 153]

﴿Và quả thật đây là con đường ngay chính của Ta (Muhammad). Các người hãy theo nó và chớ theo con đường nào khác sợ rằng nó sẽ đưa các người lệch khỏi con đường của Ngài (Allah).﴾ (Chương 6 – Al-An'am, câu 153).

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ [سورة آل عمران : 31]

﴿Hãy bảo họ (Muhammad!): “Nếu các người yêu thương Allah thì hãy tuân thủ mệnh lệnh của Ta rồi Allah sẽ yêu thương các người và tha thứ tội lỗi cho các người.﴾ (Chương 3 – Ali-'Imran, câu 31).

Hadith 170: Bà A'ishah ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

{ مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ } متفق عليه.

“Ai đổi mới, tự sáng lập ra một điều gì đó không nằm trong sứ mạng của Ta thì điều đó không được chấp nhận” (Albukhari, Muslim).

Trong lời dẫn khác của Muslim:

{ مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ }

“Ai làm một việc làm nào đó mà nó không phải là mệnh lệnh của Ta thì việc làm đó không được chấp nhận”.

* **Học giả Annawawi nói:** Hai Hadith này cần phải học thuộc lòng và ghi nhớ để làm bằng chứng chống lại những điều sai trái.

* **Học giả Ibnu Hajar Al'asqola-ni nói:** Hadith này được xem là nền tảng giáo lý, là một trong những nguyên tắc của giáo lý.

* **Bài học từ Hadith:**

- Tất cả mọi điều đổi mới và cải biên trong tôn giáo đều được coi là những điều Bid'ah.

- Mọi điều Bid'ah đều lệch lạc và không được chấp nhận nơi Allah ﷻ và người chủ thể làm điều Bid'ah sẽ mang tội đối với Allah ﷻ.

- Những điều Bid'ah không được chấp nhận đó là những đổi mới, cải biên, sáng tạo trái với nguyên tắc giáo

lý dù là tổng quát hay cụ thể; còn những điều đòi mới không trái với nguyên tắc giáo lý thì không những không bị tự chối mà có thể còn được khuyến khích chẳng hạn như cải tiến các vũ khí để củng cố sức mạnh quốc phòng, in ấn sách để tuyên truyền kiến thức cho mọi người, ...

Hadith 171: Ông Jabir رضي الله عنه thuật lại, nói: Khi Thiên sứ của Allah ﷺ thuyết giảng thì mắt của Người đỏ bừng, tiếng của Người cao giọng và mạnh mẽ như thể là Người đang cảnh báo đoàn quân. Người ﷺ nói:

{صَبَحَكُمْ وَمَسَّكُمْ . بُعِثْتُ أَنَا وَالسَّاعَةَ كَهَاتَيْنِ}

“Sáng chiếu là kẻ thù làm thay đổi các người. Khoảng cách giữa lúc Ta nhận lãnh sứ mạng với giờ tận thế giống như hai ngón này”.

Người chỉ ngón trỏ và ngón cái ra và cử động qua lại. Người nói:

{أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرُ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ}

“Quả thật lời nói tốt nhất là Kinh sách của Allah, sự hướng dẫn tốt nhất là sự hướng dẫn của Muhammad, điều xấu nhất là điều đổi mới cải biên, và mọi điều đổi mới cải biên đều lầm lạc”.

Sau đó, Người ﷺ nói:

{أَنَا أَوْلَىٰ بِكُلِّ مُؤْمِنٍ مِنْ نَفْسِهِ، مَنْ تَرَكَ مَالًا فَلْأَهْلِيهِ وَمَنْ تَرَكَ دِينًا
أَوْ ضِيَاعًا فَإِنِّي وَعَلَىٰ} رواه مسلم.

“Ta là người phải có trách nhiệm với bản thân mỗi người có đức tin hơn cả bản thân của y, ai để lại tài sản thì đó là của gia đình y còn ai để lại nợ nần hoặc con cái thì đó là nhiệm vụ của Ta” (*Muslim*).

* Giải thích một số nội dung:

- Điều xấu nhất là điều cải biên đổi mới: trong tôn giáo, không có trong Qur'an và Sunnah của Thiên sứ ﷺ.

- Ta là người có trách nhiệm với bản thân mỗi người có đức tin hơn cả bản thân y: Người có nghĩa vụ bảo hộ và trông coi những người có đức tin không có ai để nương tựa hoặc gặp khó khăn.

* Bài học từ Hadith:

- Điều tốt nhất mà người tín đồ cần quan tâm hơn hết là Qur'an và Sunnah của Thiên sứ.

- Người tín đồ phải loại trừ những điều đổi mới cải biên trái với nguyên tắc giáo lý và không có cơ sở trong nền tảng giáo lý. Những điều đổi mới cải biên thuộc dạng này được gọi là Bid'ah. Và tất cả những điều Bid'ah đều lầm đường lạc lối.

- Hadith cho thấy bắt buộc phải bảo hộ và chăm lo cho trẻ mồ côi và những người khó khăn từ ngân quỹ của Islam. Những người lãnh đạo, những vị Imam có nghĩa

vụ phải trông coi và quan tâm đến họ, đó là sự kế thừa vai trò và trách nhiệm của Thiên sứ.

- Hadith khẳng định quyền kế thừa tài sản của gia đình và họ hàng người chết.

Hadith 172: Ông Abu Najeeh Al-Irbaadh bin Sa-riyah ﷺ thuật lại, nói: “Thiên sứ của Allah thuyết giảng cho chúng tôi một bài thuyết giảng sâu sắc và đanh thép làm tan chảy trái tim của chúng tôi và những đôi mắt tuôn lệ. Chúng tôi nói: Thừa Thiên sứ của Allah, dường như đó là lời nhắn nhủ trước lúc chia ly, vậy xin Người hãy để lại lời di ngôn cho chúng tôi. Người nói:

{أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ عَبْدًا حَبَشِيًّا فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ بَعْدِي فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الْمَهْدِيِّينَ الرَّاشِدِينَ تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ}

رواه أبو داود والترمذي وقال حديث حسن صحيح.

“Ta di ngôn cho các người rằng hãy kính sợ Allah, hãy vâng lời và tuân lệnh cho dù đó là một người nô lệ da đen Habashi. Quả thật, ai trong các người sống đến thời sau Ta thì sẽ thấy nhiều mâu thuẫn và bất đồng. Bởi thế, các người hãy bám lấy Sunnah của Ta và Sunnah của các vị Khalif chính trực được hướng dẫn sau Ta; các người hãy nắm chặt lấy nó, các người hãy cắn nó bằng những chiếc răng hàm của các người; và các người hãy tránh xa những điều đổi mới

(cải biên) bởi tất cả mọi sự đổi mới (cải biên) đều Bid'ah và mọi điều Bid'ah đều làm lạc”.” (*Abu Dawood, Tirmizdi và ông nói: Hadith tốt và Sahih*).

